

Zadeva C-825/19

**Povzetek predloga za sprejetje predhodne odločbe v skladu s členom 98(1)
Poslovnika Sodišča**

Datum vložitve:

12. november 2019

Predložitveno sodišče:

Thüringer Finanzgericht, Gotha (Nemčija)

Datum predložitvene odločbe:

22. oktober 2019

Tožeča stranka:

Beeren-, Wild-, Feinfrucht GmbH

Tožena stranka:

Hauptzollamt Erfurt

Predmet postopka v glavni stvari

Izdaja dovoljenja za posebno rabo z učinkom za nazaj in vprašanje, katera ureditev Unije je v postopku v glavni stvari za to upoštevna – Uredba (EU) št. 952/2013 ali Uredba (EGS) št. 2454/93 – in kateri so morebitni pogoji, ki so z upoštevno ureditvijo Unije določeni za izdajo dovoljenja

Predmet in pravna podlaga predloga

Predmet: razlaga člena 211 Uredbe (EU) št. 952/2013 in, po potrebi, člena 294(2) Uredbe (EGS) št. 2454/93.

Pravna podlaga: člen 267, drugi odstavek, PDEU.

Vprašanja za predhodno odločanje

1. Ali je treba člen 211(2) Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije – carinski zakonik

- Unije – (UL 2013, L 269, str. 1) razlagati tako, da se uporablja samo za zahteve, katerih obdobje dovoljenja z učinkom za nazaj bi veljalo od 1. maja 2016?
2. Če je odgovor na prvo vprašanje nikalen: ali se člen 211 carinskega zakonika Unije pri zahtevkih, katerih obdobje dovoljenja z učinkom za nazaj je pred 1. majem 2016, uporablja samo, če je bil zahtevek za dovoljenje z učinkom za nazaj sicer vložen pred začetkom veljavnosti novih predpisov, vendar so carinski organi take zahteve prvič zavrnilo po 1. maju 2016?
  3. Če je treba na drugo vprašanje odgovoriti nikalno: ali se člen 211 carinskega zakonika Unije pri zahtevkih, katerih obdobje dovoljenja z učinkom za nazaj je pred 1. majem 2016, uporablja tudi, če so carinski organi take zahteve zavrnilo že pred 1. majem 2016 in tudi pozneje (z drugo obrazložitvijo)?
  4. Če je odgovor na prvo in drugo vprašanje pritrdilen, odgovor na tretje vprašanje pa nikalen: ali je treba člen 294(2) Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe (EGS) št. 2913/92 – Uredba št. 2454/93 – (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 6, str. 3) razlagati tako, da
    - (a) se je lahko dovoljenje z učinkom za nazaj od datuma, ko je preteklo prvotno dovoljenje, odobrilo največ za eno leto pred datumom, ko je bil zahtevek vložen, kot je določeno v odstavku 3 te določbe, in
    - (b) morata biti dokaz gospodarske potrebe ter izključitev namerne prevare ali očitne malomarnosti iz odstavka 3 te določbe podana tudi v primeru nadaljnjega dovoljenja na podlagi odstavka 2?

Navedene določbe prava Unije

Uredba (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. oktobra 2013 o carinskem zakoniku Unije (UL 2013, L 269, str. 1; v nadaljevanju: carinski zakonik Unije), členi 5, 116, 174, 211, 286;

Delegirana uredba Komisije (EU) 2015/2446 z dne 28. julija 2015 o dopolnitvi Uredbe (EU) št. 952/2013 Evropskega parlamenta in Sveta o podrobnih pravilih v zvezi z nekaterimi določbami carinskega zakonika Unije (UL 2015, L 343, str. 1; v nadaljevanju: Delegirana uredba 2015/2446), člena 148, 172;

Uredba Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 4, str. 307; v nadaljevanju: carinski zakonik), člena 21, 85;

Uredba Komisije (EGS) št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 6, str. 3), kakor je bila nazadnje

spremenjena z Uredbo Komisije (ES) št. 993/2001 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 2, zvezek 11, str. 286) (v nadaljevanju: Uredba št. 2454/93), člena 294, 508;

Uredba Sveta (EGS) št. 1430/79 z dne 2. julija 1979 o povračilu ali odpustu uvoznih ali izvoznih dajatev (UL 1979, L 175, str. 1);

Smernice v zvezi z delom II, naslovom I, poglavjem 2 „Posebna uporaba“ Uredbe Komisije (EGS) št. 2454/93 o določbah za izvajanje Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL 2002, C 207, str. 2; v nadaljevanju: Smernice iz leta 2002).

Kratka predstavitev dejanskega stanja in postopka

- 1 Tožeča stranka je imela za uvoze gob do 31. decembra 2012 veljavno dovoljenje za prepustitev neunijskega blaga v prosti promet za posebno rabo. Iz nevednosti ni vložila zahtevka za podaljšanje dovoljenja, to je za izdajo tako imenovanega nadaljnega dovoljenja.
- 2 Tožeča stranka je med revizijo poslovanja opazila, da ni vložila zahtevka. Posledično je 9. januarja 2015 vložila zahtevek za nadaljnje dovoljenje. Tožena stranka ga je 14. januarja 2015 odobrila samo od datuma vložitve zahtevka. Učinek za nazaj od datuma, ko je preteklo prvotno dovoljenje, na podlagi takrat veljavnega člena 294(2) Uredbe št. 2454/93, torej od 1. januarja 2013, je zavrnila.
- 3 Tožeča stranka je z dopisom z dne 22. aprila 2015, v katerem je opozorila na svoj gospodarsko napeti položaj zaradi sanacije, ki je bila v teku, ponovno zahtevala dovoljenje z učinkom za nazaj od datuma, ko je preteklo prvotno dovoljenje.
- 4 Tožena stranka je ta zahtevek za nadaljnje dovoljenje (obdobje od 1. januarja 2013 do 8. januarja 2015) zavrnila z odločbo z dne 13. maja 2015.
- 5 Zoper odločbo z dne 13. maja 2015 je tožeča stranka vložila pritožbo. Tožena stranka je to pritožbo z odločbo o pritožbi z dne 6. aprila 2016 zavrnila. Zoper to odločbo je tožeča stranka 3. maja 2016 vložila tožbo pri predložitvenem sodišču. Tožena stranka je med tožbenim postopkom pred predložitvenim sodiščem 21. marca 2019 ponovno izdala odločbo, s katero je izdajo nadaljnega dovoljenja zavrnila z novo obrazložitvijo, ki se je razlikovala od obrazložitve prve zavrnitve. Odločba o zavrnitvi z dne 21. marca 2019 je postala predmet tožbenega postopka.

Bistvene trditve strank postopka v glavni stvari

- 6 Tožena stranka meni, da je v obravnavanem primeru za izdajo zahtevanega dovoljenja z učinkom za nazaj upošteven člen 294(2) Uredbe št. 2454/93. Po njenem mnenju se lahko nadaljnje dovoljenje na podlagi te določbe, kot je razvidno iz člena 294(3) Uredbe št. 2454/93, odobri z učinkom za nazaj največ za

eno leto pred datumom, ko je bil zahtevek vložen. Poleg tega naj bi morali biti za izdajo na podlagi člena 294(2) Uredbe št. 2454/93 izpolnjeni pogoji iz člena 294(3) Uredbe št. 2454/93, torej, med drugim, da je dokazana gospodarska potreba učinka za nazaj in da zahtevek za dovoljenje ni vezan na očitno malomarnost. Tožeča stranka naj ne bi dokazala gospodarske potrebe. Poleg tega naj ne bi pravočasno vložila zahtevka za nadaljnje dovoljenje, čeprav naj bi bila seznanjena s procesnim predpisom in ustrezno opozorjena, zaradi česar naj bi ibla podana očitna malomarnost.

- 7 Člena 211 carinskega zakonika Unije, ki je začel veljati 1. maja 2016, ker gre za procesni predpis, v obravnavanem primeru naj ne bi bilo mogoče uporabiti. V skladu s sodno prakso Sodišča naj bi se namreč procesni predpisi uporabljajo samo za postopke, ki potekajo, ko ti predpisi začnejo veljati, v obravnavanem primeru pa je bil upravni postopek – ne glede na ponovno odločbo z dne 21. marca 2019 – z odločbo o pritožbi 6. aprila 2016 končan in torej ob začetku veljavnosti člena 211 carinskega zakonika Unije ni več potekal.
- 8 Tožeča stranka meni, da je treba v obravnavanem primeru uporabiti člen 211 carinskega zakonika Unije, ker gre za predpis, ki je samo procesni, in se procesni predpisi v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča načeloma uporabljajo z učinkom za nazaj.
- 9 Če pa bi bilo treba v obravnavanem primeru namesto člena 211 carinskega zakonika Unije uporabiti člen 294(2) Uredbe št. 2454/93, naj se za izdajo nadaljnjega dovoljenja z učinkom za nazaj na podlagi zadnjenavedene določbe ne bi zahtevala izpolnitev pogojev iz člena 294(3) Uredbe št. 2454/93. Odstavek 3 člena 294 Uredbe št. 2454/93, ki se nanaša na izjemne okoliščine, naj ne bi veljal za nadaljnje dovoljenje, ki ga ureja njegov odstavek 2. Zato naj bi se lahko dovoljenje na podlagi člena 294(2) Uredbe št. 2454/93 odobrilo z učinkom za nazaj tudi za obdobje, daljše od enega leta, izključitvenega elementa očitne malomarnosti v smislu člena 294(3) Uredbe št. 2454/93 pa naj ne bi bilo treba preizkusiti.

Kratka predstavitev obrazložitve predloga

- 10 Predložitveno sodišče meni, da je odločitev v postopku v glavni stvari odvisna od tega, ali se člen 211 carinskega zakonika Unije lahko uporabi za dejansko stanje iz postopka v glavni stvari. Če je namreč odgovor na to vprašanje pritrdilen, neposredno iz besedila člena 211(2)(h) carinskega zakonika Unije izhaja, da se lahko zahtevek za podaljšanje dovoljenja za isto vrsto operacij in blaga vloži v treh letih po izteku veljavnosti prvotnega dovoljenja. Razlog za vprašanje, ali se člen 211 carinskega zakonika Unije lahko uporabi, je, da zahtevek tožeče stranke izvira iz leta 2015, torej iz obdobja, v katerem ta člen v skladu s členom 288(2) carinskega zakonika Unije še ni veljal.
- 11 V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča je treba pri vprašanju retroaktivne uporabe predpisov razlikovati med materialnimi in procesnimi predpisi.

- 12 Tako se šteje, da se procesni predpisi na splošno uporabljajo za vse postopke, ki potekajo, ko ti predpisi začnejo veljati (sodba Sodišča z dne 9. marca 2006, Beemsterboer, C-293/04, EU:2006:162, točka 19 in navedena sodna praksa).
- 13 Sodišče in Splošno sodišče Evropske unije sta na podlagi teh načel odločila v postopkih, v katerih je bilo sporno, ali je bilo treba v njih odločati na podlagi predpisov, ki so veljali pred začetkom veljavnosti carinskega zakonika, ali na podlagi carinskega zakonika (sodba Sodišča z dne 24. septembra 1998, Sportgoods, C-413/96, EU:C:1998:430, in sodba Splošnega sodišča z dne 10. maja 2001 v zadevi Kaufring in drugi/Komisija, T-186/97, EU:T:2001:133).
- 14 Materialni predpisi se, nasprotno, uporabljajo samo za dejanska stanja, do katerih je prišlo, ko so veljali ti materialni predpisi (sodba Sodišča z dne 23. februarja 2006, Molenbergnatie, C-201/04, EU:2006:136, točka 34).
- 15 Vendar je Sodišče izjemoma tudi materialnopravna pravila Skupnosti razložilo tako, da jih je bilo treba uporabiti za primere, ki so nastali pred začetkom njihove veljavnosti, če iz njihovega besedila, cilja ali sistematike jasno izhaja, da jim je treba priznati tak učinek (sodba Sodišča z dne 9. marca 2006, Beemsterboer, C-293/04, EU:2006:162, točka 21 in navedena sodna praksa).
- 16 Poleg tega je Sodišče v točki 32 svoje sodbe z dne 23. februarja 2006, Molenbergnatie (C-201/04, EU:2006:136), ob sklicevanju na točko 11 svoje sodbe z dne 12. novembra 1981, Meridionale Industria Salumi in drugi (od 212/80 do 217/80, EU:C:1981:270), obravnavalo zakonodajo, ki obsega tako postopkovna pravila kot pravila materialnega prava, ki tvorijo nerazdružljivo celoto in katerih posameznih določb glede njihovih časovnih učinkov ni mogoče obravnavati ločeno. Sodišče je v sodbi z dne 12. novembra 1981, Meridionale Industria Salumi in drugi (od 212/80 do 217/80, EU:C:1981:270), v zvezi z začetkom veljavnosti takratne Uredbe št. 1697/79 pritrnilo obstoju takega položaja. Takrat je nova skupnostna ureditev nadomestila prej obstoječe nacionalne ureditve, tako da je na ravni prava Skupnosti prvič obstajala enotna celota predpisov za naknadno izterjavo carinskih dajatev.
- 17 Predložitveno sodišče načeloma meni, da je člen 211 Uredbe (EU) št. 952/13 procesni predpis. Načelna argumenta za to sta njegov položaj v sistemu predpisov in njegova bistvena vsebina. Člen 211 carinskega zakonika Unije vsekakor vsebuje nekatera merila za izdajo dovoljenj, ki v členu 291 in naslednjih Uredbe št. 2454/93 vsekakor niso bila izrecno navedena. Zato se po mnenju predložitvenega sodišča postavlja vprašanje, ali je treba člen 211 carinskega zakonika Unije šteti za predpis, ki je samo procesni, ali za predpis, ki po analogiji s sodbo z dne 12. novembra 1981, Meridionale Industria Salumi in drugi (od 212/80 do 217/80, EU:C:1981:270) obsega tako postopkovna pravila kot pravila materialnega prava, ki tvorijo nerazdružljivo celoto in katerih posameznih določb glede njihovih časovnih učinkov ni mogoče obravnavati ločeno. Argument za to stališče je, da je treba v primeru učinka za nazaj zadevne carinske deklaracije na podlagi člena 174 carinskega zakonika Unije v povezavi s členom 148(4)(d)

Delegirane uredbe 2015/2446 razglasiti za neveljavne in jih nadomestiti z deklaracijami za dajanje v postopek posebne rabe ter na podlagi člena 116(1) carinskega zakonika Unije povrniti plačane uvozne dajatve. S tem so vsaj posredno določene materialne pravne posledice. Po drugi strani z Uredbo št. 952/2013 s carinskim zakonikom Unije – drugače kot v postopku, ki je bil podlaga za sodbo z dne 12. novembra 1981, Meridionale Industria Salumi in drugi (od 212/80 do 217/80, EU:C:1981:270) – niso bili uvedeni predpisi, ki bi bili prvi tovrstni predpisi na ravni Unije. Carinski zakonik je bil namreč kot pravo Skupnosti (pravo Unije) kodificiran že z Uredbo št. 2913/92. S carinskim zakonikom Unije iz Uredbe št. 952/2013 je bil nadomeščen carinski zakonik iz Uredbe št. 2913/92 (člen 286(2) UZK), ki je bil velikokrat spremenjen (glej uvodno izjavo 12 Uredbe št. 952/2013), s čimer naj bi se carinska zakonodaja posodobila, poenostavila, racionalizirala in naredila bolj pregledna (glej uvodni izjavi 43 in 56 Uredbe št. 952/2013).

- 18 Predložitvenemu sodišču je iz dosedanje sodne prakse Splošnega sodišča Evropske unije razvidno tudi nadaljnje načelo, in sicer da se procesni predpisi uporabljajo samo za postopke, ki potekajo, ko ti predpisi začnejo veljati, in v katerih so bili zahtevki vloženi po začetku veljavnosti novih predpisov, ker upravnih postopkov, ki so bili končani z odločbo (člen 5, točka 39, carinskega zakonika Unije), ni več mogoče šteti za „postopke v teku“ (sodbi Splošnega sodišča z dne 10. maja 2001, Kaufring in drugi/Komisija, T-186/97, T-187/97, od T-190/97 do T-192/97, T-210/97, T-211/97, od T-216/97 do T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 in T-147/99, EU:T:2001:133, točka 35, in z dne 9. junija 1998, Unifrigo Gadus in CPL Imperial 2/Komisija, T-10/97 in T-11/97, EU:T:1998:118, točka 18 in naslednje). Po drugi strani se Splošno sodišče v točki 35 svoje sodbe z dne 10. maja 2001, Kaufring in drugi/Komisija (T-186/97, T-187/97, od T-190/97 do T-192/97, T-210/97, T-211/97, od T-216/97 do T-218/97, T-279/97, T-280/97, T-293/97 in T-147/99, EU:T:2001:133) sklicuje na točko 22 sodbe Sodišča z dne 6. julija 1993, CT Control (Rotterdam) in JCT Benelux/Komisija (C-121/91 in C-122/91, EU:C:1993:285). Takratno tožeča stranka je v postopku v glavni stvari, ki je bil podlaga za to sodbo Sodišča, oktobra 1985, torej še na podlagi takrat veljavne Uredbe št. 1430/79, vložila zahtevek za odpust. Nizozemski organi so ta takratni zahtevek za odpust leta 1986 zavrnili. To je bil razlog za postopek pred nizozemskim sodiščem, v katerem je tamkajšnje sodišče novembra 1989 ugotovilo, da je zavrnitev nična. Nato so nizozemski upravni organi zahtevek za povračilo predložili Komisiji ES, ki o tem ni odločila v štirih, ampak šele v šestih mesecih. V skladu s procesnimi predpisi, ki so veljali leta 1985, je bila Komisija zavezana odločiti v štirih mesecih, od leta 1987 pa v šestih. Predložitveno sodišče iz tega sklepa, da je treba uporabiti procesne predpise, ki veljajo v trenutku odločitve, in sicer ne glede na to, kdaj se vloži zadevni zahtevek.
- 19 Če bo Sodišče na eno od prvih dveh vprašanj za predhodno odločanje odgovorilo pritrdilno, na tretje vprašanje za predhodno odločanje, če bo nanj odgovarjalo, pa nikalno, bo moralo predložitveno sodišče o sporu odločiti ob uporabi člena 294(2) Uredbe št. 2454/93, ki je veljal ob vložitvi zahtevka. Stališče nemške carinske

uprave je, da lahko nadaljnje dovoljenje z učinkom za nazaj na podlagi te določbe časovno za nazaj učinkuje največ eno leto, kot je to v členu 294(3) Uredbe št. 2454/93 določeno za „izjemne okoliščine“. Poleg tega tudi pri nadaljnjem dovoljenju na podlagi odstavka 2 člena 294 Uredbe št. 2454/93 kot dodatna pogoja za izdajo dovoljenja zahteva dokaz gospodarske potrebe in izključitev namerne prevare ali očitne malomarnosti, ki sta določena v njegovem odstavku 3 (člen 294(3)(a) Uredbe št. 2454/93). Taka omejitev ni razvidna niti iz besedila člena 294(2) Uredbe št. 2454/93 niti iz smernic za razlago te določbe, ki so bile izdane leta 2002 in v katerih je obravnavano samo dovoljenje z učinkom za nazaj na podlagi člena 294(3) Uredbe št. 2454/93. Predmet določbe člena 294(2) Uredbe št. 2454/93 pa je podaljšanje dovoljenja za enako vrsto operacij ali blago. Predložitveno sodišče meni, da ima zato v primerjavi z določbami odstavka 3 samostojen pomen, tako da pogojev za izdajo dovoljenja iz odstavka 3 ni mogoče uporabiti za nadaljnje dovoljenje na podlagi odstavka 2.

[...]

DELOVNI DOKUMENT